ISSN: 2181-3906 2026

International scientific journal
«MODERN SCIENCE AND RESEARCH»
VOLUME 5 / ISSUE 11 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

“LAYLI VA MAJNUN” DOSTONIDAGI OBRAZLAR TAVSIFI

Suyunova Dilbar Rustam qizi
Kattaqo’rg’on davlat pedagogika instituti
O’zbek tili va gumanitar fanlar kafedrasi assestent o’qituvchisi.
Abduvaliyeva Marjona Ozodjon qizi
Filologiya va ijtimoiy fanlar fakulteti
O‘zbek tili va adabiyoti yo‘nalishi 4-bosqich talabasi.
marjonaabduvaliyeva456@gmail.com
https://doi.org/10.5281/zenodo.24220743

Annotatsiya. *Alisher Navoiy ijodiy merosi o‘zbek mumtoz adabiyotining bebaho ma’naviy boyligi bo‘lib, unda insoniylik, muhabbat, sadoqat, ezgulik va komillik kabi umuminsoniy qadriyatlar yuksak badiiy mahorat bilan ifodalangan. Buyuk mutafakkirning adabiy merosini chuqur o‘rganish, undagi ma’naviy-axloqiy g‘oyalarni yosh avlod ongiga singdirish bugungi adabiyotshunoslikning muhim vazifalaridan biridir. Shu nuqtayi nazardan, Alisher Navoiyning “Xamsa” asari tarkibiga kiruvchi “Layli va Majnun” dostoni alohida ilmiy va badiiy ahamiyat kasb etadi. Mazkur maqolada dostondagi asosiy va yordamchi obrazlarning badiiy tavsifi, ularning xarakter xususiyatlari, o‘zaro munosabatlari hamda asar g‘oyasini ochib berishdagi o‘rni tahlil qilinadi. Xususan, Qays (Majnun), Layli, Navfal, Ibn Salom va Zayd obrazlari misolida muhabbat, sadoqat, ruhiy iztirob, ijtimoiy tengsizlik va ma’naviy kamolot masalalari yoritiladi. Shuningdek, obrazlarning ramziy-majoziy mazmuni, ularning tasvirida qo‘llanilgan badiiy vositalar va Navoiy ijodiy mahoratining o‘ziga xos jihatlari ilmiy-nazariy jihatdan tahlil etiladi. Maqolada obrazlar tizimi orqali dostonda ilgari surilgan insonparvarlik va pok muhabbat g‘oyalarining badiiy ifodasi ochib beriladi.*

Kalit so‘zlar: *Alisher Navoiy, “Layli va Majnun”, “Xamsa”, obraz, Qays, Majnun, Layli, muhabbat, sadoqat, badiiy tasvir, ramziy obraz, mumtoz adabiyot.*

Аннотация. *Творческое наследие Алишера Навои – бесценное духовное богатство узбекской классической литературы, в котором универсальные человеческие ценности, такие как гуманность, любовь, верность, доброта и совершенство, выражены с высоким художественным мастерством. Одна из важных задач современной литературной критики – глубокое изучение литературного наследия великого мыслителя и привитие его духовно-нравственных идей уму молодого поколения. С этой точки зрения, эпос «Лейли и Маджнун», входящий в состав произведения Алишера Навои «Хамса», имеет особое научно-художественное значение. В данной статье анализируется художественное описание главных и второстепенных персонажей эпоса, их характерные черты, взаимоотношения и их роль в раскрытии идеи произведения. В частности, на примере персонажей Кайса (Маджнуна), Лейли, Навфала, Ибн Салама и Зайда освещаются вопросы любви, верности, духовных страданий, социального неравенства и духовного совершенства. Также научно и теоретически анализируется символическое и образное содержание образов, художественные средства, использованные при их изображении, и специфические аспекты творческого мастерства Навои.*

Статья раскрывает художественное выражение идей гуманизма и чистой любви, выдвинутых в эпосе, посредством системы образов.

Ключевые слова: *Алишер Навои, «Лейли и Маджнун», «Хамса», образ, Кайс, Маджнун, Лейли, любовь, преданность, художественный образ, символический образ, классическая литература.*

Abstract. *The creative heritage of Alisher Navoi is an invaluable spiritual wealth of Uzbek classical literature, in which universal human values such as humanity, love, loyalty, goodness and perfection are expressed with high artistic skill. One of the important tasks of today's literary criticism is to deeply study the literary heritage of the great thinker and to instill its spiritual and moral ideas in the minds of the younger generation. From this point of view, the epic "Layli and Majnun", which is part of Alisher Navoi's work "Khamsa", is of particular scientific and artistic significance. This article analyzes the artistic description of the main and auxiliary characters in the epic, their character traits, mutual relationships and their role in revealing the idea of the work. In particular, the issues of love, loyalty, spiritual suffering, social inequality and spiritual perfection are highlighted on the example of the characters of Qais (Majnun), Layli, Navfal, Ibn Salam and Zayd. Also, the symbolic and figurative content of the images, the artistic means used in their depiction, and the specific aspects of Navoi's creative skill are analyzed scientifically and theoretically. The article reveals the artistic expression of the ideas of humanity and pure love put forward in the epic through the system of images.*

Keywords: *Alisher Navoi, "Layli and Majnun", "Khamsa", image, Qais, Majnun, Layli, love, devotion, artistic image, symbolic image, classical literature.*

KIRISH

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev ta’kidlaganidek, “Buyuk ajdodlarimizning bebaho merosini chuqur o‘rganish va keng targ‘ib etish biz uchun doimo dolzarb vazifa bo‘lib qoladi”[1].

Darhaqiqat, Alisher Navoiy kabi buyuk mutafakkirlarning adabiy merosini o‘rganish milliy ma’naviyatimizni anglash, yosh avlodda adabiyotga hurmat va badiiy tafakkurni shakllantirishda muhim ahamiyatga ega.

Alisher Navoiy o‘zbek mumtoz adabiyoti tarixida yuksak badiiy tafakkur sohibi, buyuk mutafakkir va insonparvar shoir sifatida alohida o‘rin egallaydi. Uning ijodiy merosi mazmunan teranligi, badiiy mukammalligi, falsafiy qarashlarga boyligi hamda inson ruhiyatini nozik tasvirlashi bilan ajralib turadi. Shoir o‘z asarlarida insonning ma’naviy olami, ezgulik va yovuzlik o‘rtasidagi kurash, muhabbat va sadoqat, do‘stlik, adolat, vafodorlik kabi umuminsoniy qadriyatlarni yuksak mahorat bilan ifodalagan. Shu jihatdan Navoiy ijodi asrlar davomida o‘z ahamiyatini yo‘qotmay, turli davr kitobxonlari uchun ma’naviy va estetik tarbiya manbai bo‘lib kelmoqda.

Alisher Navoiyning “Xamsa” asari uning ijodiy faoliyatidagi eng yirik va muhim badiiy yutuqlardan biri hisoblanadi.

[1] 2020-yil 25-dekabrdagi yoshlar bilan muloqot haqidagi xabar. Prezident.uz – Shavkat Mirziyoyev: Yoshlar kelajagi bilan bog‘liq har qanday vazifa birlamchi ahamiyatga ega.

Ushbu besh dostondan tashkil topgan asar Sharq mumtoz adabiyotining boy an’analarini yangi mazmun va badiiy shakl bilan boyitgan. “Xamsa” tarkibidagi “Hayrat ul-abror”, “Farhod va Shirin”, “Layli va Majnun”, “Sab’ayi sayyor” hamda “Saddi Iskandariy” dostonlarida inson va jamiyat, axloq va ma’naviyat, muhabbat va sadoqat, adolat va ezgulik masalalari turli badiiy obrazlar orqali yoritilgan. Ayniqsa, “Layli va Majnun” dostoni inson qalbining eng nozik kechinmalari, pok muhabbatning qudrati va ruhiy kamolot masalalarini aks ettirishi bilan alohida ahamiyatga ega.

Mavzuning dolzarbligi shundaki, “Layli va Majnun” dostonidagi obrazlarni chuqur tahlil qilish orqali Alisher Navoiyning inson, muhabbat, sadoqat va ma’naviy kamolot haqidagi qarashlarini kengroq anglash mumkin. Asardagi obrazlar bugungi kunda ham o‘z tarbiyaviy va ma’naviy ahamiyatini saqlab qolgan.

Xususan, ularda ifodalangan vafo, sabr, vijdon, poklik, insoniylik va ezgulikka intilish kabi fazilatlar yosh avlodni ma’naviy barkamollik ruhida tarbiyalashda muhim ahamiyat kasb etadi.

METODLAR

Ushbu maqolada Alisher Navoiyning “Layli va Majnun” dostonidagi obrazlarni o‘rganish va ularning badiiy xususiyatlarini ochib berish maqsadida adabiy tahlil, obrazlar tahlili, qiyosiy tahlil, tavsifiy yondashuv hamda umumlashtirish metodlaridan foydalanildi. Tadqiqot jarayonida dostonning mazmuni, qahramonlarning xarakter xususiyatlari, ruhiy kechinmalari, o‘zaro munosabatlari va voqealar rivojidagi ishtiroki asosiy tahlil mezonlari sifatida belgilandi.

Adabiy tahlil metodi orqali dostonning g‘oyaviy mazmuni, asosiy mavzusi va muallifning badiiy maqsadi o‘rganildi. Bunda asarda ilgari surilgan muhabbat, sadoqat, vafo, sabr-toqat va ma’naviy kamolot g‘oyalarining obrazlar faoliyatida qanday namoyon bo‘lishiga e’tibor qaratildi.

Ayniqsa, Layli va Majnun taqdiri bilan bog‘liq voqealar tahlil qilinib, ularning asar mazmunini ochishdagi o‘rni aniqlandi.

Obrazlar tahlili metodidan foydalanib, dostonning bosh qahramonlari — Layli va Majnunning individual xarakter xususiyatlari o‘rganildi. Majnun obrazining shakllanishida muhabbat, ruhiy iztirob, sadoqat va fidoyilik kabi jihatlar asosiy tahlil mezonlari sifatida olindi.

Layli obrazida esa vafo, ibo, ichki kechinmalar, ruhiy matonat va o‘z tuyg‘ulariga sodiqlik xususiyatlari tahlil qilindi. Shuningdek, qahramonlarning xatti-harakatlari va nutqi orqali ularning ichki dunyosi qanday ochib berilgani ko‘rib chiqildi.

Qiyosiy tahlil metodi yordamida Layli va Majnun obrazlarining o‘xshash hamda farqli jihatlari aniqlashtirildi. Har ikki qahramonning muhabbatga munosabati, ruhiy holati, hayotiy qarashlari va turli vaziyatlardagi xatti-harakatlari o‘zaro taqqoslandi. Bu metod orqali Layli va Majnun obrazlarining bir-birini to‘ldiruvchi xususiyatlari, shuningdek, ularning xarakteridagi individual farqlarni ko‘rsatish imkoniyati yaratildi.

Tadqiqotda umumlashtirish metodidan ham foydalanildi. Dostonning asosiy va yordamchi obrazlari bo‘yicha olib borilgan tahlillar natijalari umumlashtirilib, ularning asar g‘oyaviy mazmunini shakllantirishdagi ahamiyati belgilandi. Bunda har bir obrazning alohida xususiyatlari bilan bir qatorda, barcha qahramonlarning yagona badiiy tizimni tashkil etishdagi o‘rni ham hisobga olindi.

Tadqiqotning nazariy-metodologik asosini Alisher Navoiy ijodiga bag‘ishlangan adabiyotshunoslik tadqiqotlari, xususan, Sirojiddinov, Yusupova va Davlatov tomonidan yaratilgan “Navoiyshunoslik” kitobining “Layli va Majnun” dostonida muallif badiiy niyatining ifodalanishi” bo‘limida berilgan ilmiy qarashlar tashkil etdi. Mazkur manbadan dostonning yaratilish tarixi, g‘oyaviy mazmuni, obrazlar talqini va badiiy xususiyatlarini o‘rganishda foydalanildi.[2]

Shunday qilib, tanlangan metodlar doston obrazlarini alohida va o‘zaro bog‘liqlikda tahlil qilish, ularning xarakter xususiyatlarini aniqlash hamda Alisher Navoiyning badiiy maqsadini ilmiy jihatdan yoritish imkonini berdi.

NATIJALAR

Alisher Navoiyning “Layli va Majnun” dostoni tahlili natijasida asardagi obrazlar tizimi yagona g‘oyaviy maqsadga xizmat qilishi aniqlandi. Dostonda qahramonlarning xarakteri, ruhiy kechinmalari va o‘zaro munosabatlari orqali muhabbat, sadoqat, vafo, insoniylik hamda ma’naviy kamolot masalalari yoritilgan.

Obrazlar shunchaki voqealarda ishtirok etuvchi personajlar sifatida emas, balki muallif ilgari surgan badiiy-falsafiy g‘oyalarni ifodalovchi vosita sifatida namoyon bo‘ladi. Ayniqsa, Layli va Majnun obrazlari orqali chin muhabbatning inson hayotidagi o‘rni va uning ruhiy olamga ta’siri ochib berilgan.

Tahlil davomida Majnun obrazining asosiy xarakter xususiyatlari sifatida muhabbatga sadoqat, ruhiy iztirob, sabr-toqat va fidoyilik belgilari ajratib ko‘rsatildi. Doston boshida Qays sifatida namoyon bo‘lgan qahramonning Layliga bo‘lgan muhabbati uning butun hayotini o‘zgartiradi. U asta-sekin odatiy hayot tarzidan uzoqlashib, o‘zining ichki kechinmalari va muhabbat tuyg‘usi bilan yashaydigan qahramonga aylanadi. Majnunning bu holati uning zaifligi yoki hayotdan voz kechishi sifatida emas, balki muhabbatni hayotining asosiy mazmuni deb bilishi bilan izohlanadi. Uning xatti-harakatlari va ruhiy holati orqali inson tuyg‘ularining kuchi, chin muhabbat yo‘lida yuzaga keladigan sinovlar hamda sadoqatning mohiyati ochib beriladi.

Layli obrazini tahlil qilish natijasida uning xarakterida go‘zallik bilan bir qatorda ichki matonat, hayo, vafo va ruhiy barqarorlik kabi fazilatlar mujassamligi kuzatildi. Layli o‘z muhabbatiga sodiq qoladi, biroq uning hayoti atrofidagi ijtimoiy muhit va oilaviy sharoit bilan bog‘liq cheklovlar ta’sirida kechadi. Shu sababli uning kechinmalari Majnun obrazidagi iztiroblardan farqli ravishda ko‘proq ichki sukut, sabr va ruhiy bardosh orqali ifodalanadi. Layli va Majnun obrazlarini qiyoslash natijasida har ikki qahramonning maqsadi va tuyg‘ulari mushtarak bo‘lsa-da, ularning muhabbat yo‘lidagi xatti-harakatlari hamda ruhiy holatlari turlicha badiiy ifodalangani aniqlandi. Majnun o‘z iztirobini ochiq namoyon etsa, Layli ko‘proq ichki kechinmalari orqali tasvirlanadi. Bu farq obrazlarning individual xarakterini shakllantiradi.

Tadqiqot natijalaridan yana biri shundan iboratki, doston qahramonlarining shakllanishida xalq og‘zaki ijodi an’analari muhim o‘rin egallaydi.

[2] Sirojiddinov Sh., Yusupova D., Davlatov O. Navoiyshunoslik. 1-kitob. – Toshkent: Tamaddun, 2018. – B. 117–126.

Ushbu tadqiqot Navoiy dostonini Sharq adabiyotidagi boshqa “Layli va Majnun” talqinlari bilan qiyosiy o‘rganish uning badiiy xususiyatlarini yanada aniqroq belgilash imkonini berishini ko‘rsatadi.[3]

Tahlil jarayonida dostondagi obrazlarning badiiy vazifasi ularning voqealar rivojidagi ishtiroki bilangina belgilanmasligi, balki asarning umumiy mazmunini ochishga qo‘shgan hissasi bilan ham izohlanishi aniqlandi. Bosh qahramonlar muhabbat va sadoqat g‘oyalarini ifodalasa, yordamchi personajlar ijtimoiy muhit, oilaviy munosabatlar va davrga xos qarashlarni namoyon etadi. Shu jihatdan obrazlar tizimi asarning mazmuniy yaxlitligini ta’minlaydi. Har bir qahramonning o‘ziga xos xatti-harakati va munosabati orqali asosiy voqealar rivojlanadi hamda muallifning inson va jamiyat haqidagi qarashlari badiiy ifodasini topadi.

MUHOKAMA

Alisher Navoiyning “Layli va Majnun” dostoni obrazlarini tahlil qilish shuni ko‘rsatadiki, asarning badiiy mazmuni qahramonlarning o‘zaro munosabatlari va ichki kechinmalari orqali izchil rivojlanadi. Dostonda muhabbat mavzusi markaziy o‘rinni egallagan bo‘lsa-da, shoir ushbu mavzuni faqat ikki inson o‘rtasidagi sevgi munosabati sifatida tasvirlamaydi. U qahramonlar taqdiri orqali insonning ruhiy olami, jamiyatdagi mavqei, oilaviy munosabatlar va ma’naviy qadriyatlar masalalarini ham yoritadi. Shu sababli asardagi obrazlarni faqat tashqi xatti-harakatlari asosida baholash yetarli emas. Ularning qarorlari, ruhiy holati va voqealarga munosabati orqali muallif ilgari surgan g‘oyalarni ham anglash lozim.

Majnun obrazining badiiy talqinida eng muhim jihat uning muhabbat ta’sirida ruhiy jihatdan o‘zgarib borishidir. Qaysning Majnun nomini olishi uning hayotidagi oddiy o‘zgarish emas, balki ichki dunyosida yuz bergan keskin burilishning ifodasidir. U atrofidagi insonlarning qarashlari, jamiyatning odatiy talablari va shaxsiy tuyg‘ulari o‘rtasida murakkab holatga tushadi.

Majnun uchun Layliga bo‘lgan muhabbat hayotining asosiy mazmuniga aylanadi. Uning sahroga chiqishi, odamlardan uzoqlashishi va tabiat bilan yaqinlashishi ham qahramon ruhiyatidagi o‘zgarishlar bilan bog‘liq. Bu holatni faqat aqlning yo‘qolishi yoki jamiyatdan qochish sifatida talqin qilish biryoqlama yondashuv bo‘ladi. Aksincha, shoir Majnun obrazi orqali tashqi dunyo bilan ichki olam o‘rtasidagi ziddiyatni badiiy ifodalaydi.

Layli obrazi esa Majnun xarakterining o‘ziga xos badiiy to‘ldiruvchisi hisoblanadi. Har ikki qahramon bir xil muhabbat tuyg‘usiga ega bo‘lsa-da, ularning ushbu tuyg‘uni namoyon etish usullari farqlanadi. Majnun o‘z iztirobini ochiq ifodalab, jamiyatdagi odatiy munosabatlardan uzoqlashadi. Layli esa mavjud ijtimoiy va oilaviy sharoit doirasida yashashga majbur bo‘ladi.

Uning ruhiy kechinmalari ko‘proq ichki iztirob, sabr va sadoqat orqali namoyon bo‘ladi.

Demak, Layli obrazi faqat Majnun muhabbatining sababchisi sifatida emas, balki mustaqil ruhiy olamga ega bo‘lgan badiiy qahramon sifatida ham baholanishi kerak.

Bu jihatdan Laylining maktublari va Majnun bilan yozishmalari alohida ahamiyatga ega.

Iroda Boltayeva o‘zining “Alisher Navoiy asarlarida xat motivi (‘Layli va Majnun’ dostoni misolida)” nomli maqolasida xatni oddiy aloqa vositasi emas, balki qahramonlarning ruhiy holati,

[3] Abdulhakimova Y. Alisher Navoiy va Muhammad Fuzuliy “Layli va Majnun” dostonlari muqaddimalarining qiyosiy tahlili // O‘zbekiston: til va madaniyat. – 2023. – 1-jild, 2-son. – B. 61–83.

sog‘inchi va o‘zaro sadoqatini ifodalovchi badiiy vosita sifatida tahlil qiladi. Tadqiqotda Layli va Majnun o‘rtasidagi maktublar orqali ularning bir-biriga bo‘lgan munosabati, ayriliqdagi kechinmalari va o‘zaro hamdardligi ochib berilishi ko‘rsatilgan.[4] Ushbu qarash Layli obrazining ichki dunyosini chuqurroq anglashga yordam beradi. Chunki uning maktublarida faqat muhabbat izhori emas, balki Majnunning holidan xavotir olish, unga hamdard bo‘lish va o‘z dardini bildirish kabi ruhiy holatlar ham ifodalangan.

Dostondagi maktub motivi obrazlar o‘rtasidagi munosabatni rivojlantirish bilan birga, voqealar ziddiyatini ham kuchaytiradi. Xat orqali qahramonlar bir-birining holatidan xabar topadi, ayrim tushunmovchiliklarga duch keladi va o‘z kechinmalarini bayon etadi. Ayniqsa, Layli va Majnun o‘rtasidagi yozishmalar ularning bir-biriga bo‘lgan ishonchi va sadoqatini namoyon etadi.

Bu o‘rinda xat vositasi jismoniy jihatdan bir-biridan uzoqda bo‘lgan ikki qahramonning ruhiy jihatdan yaqinligini ta’minlaydi. Natijada shoir ayriliq mavzusini faqat voqealar orqali emas, balki yozma muloqot va ichki kechinmalar orqali ham yoritadi.

XULOSA

Alisher Navoiyning “Layli va Majnun” dostoni o‘zbek mumtoz adabiyotining mazmunan teran, badiiy jihatdan mukammal namunalaridan biri bo‘lib, unda insoniy muhabbat, sadoqat, vafo, sabr-toqat va ma’naviy kamolot masalalari o‘ziga xos tarzda yoritilgan. Doston obrazlarini o‘rganish natijasida asarning asosiy g‘oyasi faqat ikki yoshning muhabbat tarixini tasvirlashdan iborat emasligi, balki insonning ichki dunyosi, ruhiy kechinmalari va ma’naviy qadriyatlarini badiiy ifodalashga qaratilgani aniqlandi.

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, Layli va Majnun obrazlari dostonning asosiy g‘oyaviy markazini tashkil etadi. Majnun obrazi orqali muhabbatga sadoqat, fidoyilik, ruhiy iztirob va o‘z tuyg‘ulariga qat’iy ishonch kabi xususiyatlar namoyon bo‘ladi. Uning Qaysdan Majnunga aylanishi qahramon ruhiyatidagi o‘zgarishlarni ifodalovchi muhim badiiy jarayondir.

Layli obrazida esa vafo, hayo, ichki matonat va sabr-toqat fazilatlari mujassamlashgan. U o‘z muhabbatiga sodiq qolishi bilan birga, murakkab ijtimoiy va oilaviy sharoitda ham o‘zining ma’naviy qiyofasini saqlab qoladi.

Dostondagi ikki bosh qahramonning o‘zaro munosabatlari bir-birini to‘ldiruvchi badiiy xususiyatlarga ega. Majnunning muhabbati ochiq iztirob va tashqi harakatlar orqali namoyon bo‘lsa, Laylining tuyg‘ulari ko‘proq ichki kechinmalar, sabr va sadoqat orqali ifodalanadi. Ushbu farq ularning xarakterini individuallashtiradi va asarning ta’sirchanligini oshiradi. Demak, Navoiy muhabbat mavzusini yoritishda qahramonlarning ruhiy holatlarini bir xil shaklda tasvirlamaydi, balki har bir obrazning o‘ziga xos ichki dunyosini ochib beradi.

Tadqiqot davomida yordamchi obrazlarning ham doston mazmunidagi o‘rni muhim ekanligi aniqlandi. Ular orqali oilaviy munosabatlar, ota-onaning farzand taqdiridagi o‘rni, jamiyat talablari va shaxsiy istaklar o‘rtasidagi ziddiyatlar aks ettirilgan. Ushbu personajlar bosh qahramonlarning hayotiy sinovlarini kuchaytirish bilan birga, ularning xarakter xususiyatlarini yanada aniqroq namoyon etadi.

[4] Boltayeva I. Alisher Navoiy asarlarida xat motivi (“Layli va Majnun” dostoni misolida) // Current Approaches and New Research in Modern Sciences. – 2025. – 4-jild, 8-son. – B. 63–66.

Shu sababli doston obrazlarini tahlil qilishda asosiy qahramonlar bilan bir qatorda, voqealar rivojiga ta’sir ko‘rsatuvchi yordamchi personajlarga ham e’tibor qaratish zarur.

Asarni o‘rganish natijasida Navoiy ijodiy mahoratining muhim jihatlaridan biri avvalgi adabiy an’analarni ijodiy davom ettirish va ularni yangi badiiy mazmun bilan boyitish ekanligi ko‘rindi. Shoir Sharq adabiyotida keng tarqalgan Layli va Majnun syujetidan foydalanib, turkiy adabiyotda o‘ziga xos badiiy talqinni yaratgan. Bunda voqealar rivoji bilan birga, qahramonlarning ruhiy kechinmalari, ichki ziddiyatlari va ma’naviy qarashlariga ham alohida e’tibor qaratilgan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Shavkat Mirziyoyev. Yoshlar kelajagi bilan bog‘liq har qanday vazifa birlamchi ahamiyatga ega // Prezident.uz. – 2020-yil 25-dekabr. – URL: https://president.uz/oz/lists/view/4042
2. Sirojiddinov Sh., Yusupova D., Davlatov O. **Navoiyshunoslik**. 1-kitob. – Toshkent: Tamaddun, 2018. – B. 117–126.
3. Abdulhakimova Y. Alisher Navoiy va Muhammad Fuzuliy “Layli va Majnun” dostonlari muqaddimalarining qiyosiy tahlili // **O‘zbekiston: til va madaniyat**. – 2023. – 1-jild, 2-son. – B. 61–83.
4. Boltayeva I. Alisher Navoiy asarlarida xat motivi (“Layli va Majnun” dostoni misolida) // **Current Approaches and New Research in Modern Sciences**. – 2025. – 4-jild, 8-son. – B. 63–66.
5. Komilov N. Tasavvuf. – Toshkent: Movarounnahr – O‘zbekiston NMIU, 2009.
6. Rustamov A. Navoiyning badiiy mahorati. – Toshkent: Adabiyot va san’at, 1979.
7. Qayumov A. Ishq vodiysi chechaklari. – Toshkent: Adabiyot va san’at, 1985.
8. Nazrullaeva S. Tema “Leyli i Medjnun” v istorii literaturы narodov Sovetskogo Vostoka. – Toshkent: Fan, 1983.